

VÆG-TIL-VÆG-TURISME

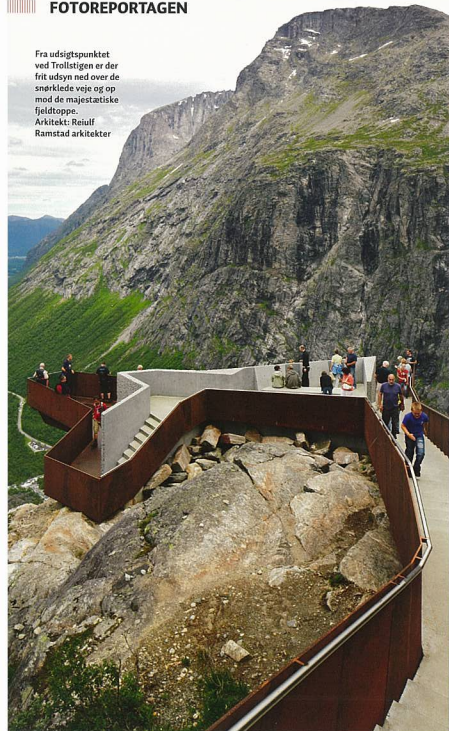
Et smukt landskab er en omvej værd. På Norges nationale turistveje kan du gøre holdt lige midt i postkortet.

TEKST PER A. RISNES JR. FOTO IVAN BRODEY

Ørnsvingen har i mange år været et populært stop for de velfarende. Den fantastiske udsigt over Geiranger og Geirangerfjorden betyder, at stedet nu tiltrækker 900.000 besøgende om året. Arkitekt: a RW, Søren Bahff

Fra udsigtspunktet ved Trollstigen er der frit udsyn med over de snørlede veje og op mod de majestætiske fjeldtoppe.
Arkitekt: Reiulf Ramstad arkitekter

Ved Flydalsjuvet finder du en rasteplass med toilet samt en skøn udsigt over Geirangerfjorden.
Arkitekt: 3RW - Søren Reiulf.

I Norge skal vejen være en seværdighed i sig selv.

FOR TURISTEN ER rejseruten vigtigere end hastigheden. Og omgivelserne er vigtigere end hotelværelset. En rejsende vil helst så tæt på attraktionen som muligt. Han ønsker at køre gennem glinsende postkort og lade lysbillederne fare forbi vinduet. Med vandfald på den ene side og stejle fjelde på den anden. Over elve, under birketræernes hængende kroner, langs knaldblå fjorde og gennem irgrønne, mosklædte vidder. Men turistene vil også gerne kunne holde og lade sig betage af landskabet. Han ønsker at holde hvil på spektakulære steder, og han vil kunne gå en tur i det smukke landskab. Uanset, om det er ved ishavet mod nord, på Jerstrandene i sydvest, ved høje vandfald eller på et forbløst viddelandskab i Midnorge. I Norge skal vejen være en seværdighed i sig selv.

TURISTVEJENE SKAL være forbeholdt dem, der tør dobbeltparkere i et sving. Eller dem, som tager vandreskoene på og går videre på egen hånd. Gennem det norske projekt "Nationale turistveje", som udføres af Statens Vejvæsenes regi, har arkitekter og designere fået lov at formgive over 100 rasteplasser, venteværelser, toiletter og udsigtspunkter. Vejprojektet har allerede modtaget både nationale og internationale priser, massiv omtale og stor ros i udlandet.

De mest inkarnerede "arkitekturister" er begyndt at tage på små pilgrimsture til rasteplasser i det norske højfjeld. For eksempel til det naturskønne Liasanden, som ligger i udmundningen af den dal, der deler nationalparkerne Jotunheimen og Breheimen. Her kan du liste dig ind mellem fyrretræerne og så sidde og spise frokost på en z-formet parkbænk i beton, kun få meter fra elvens brusende stromfald. Den hollandske turist Jorg Niemegeen står og pakker sit telt og liggeunderlag ned i sidevognen på sin motorcykel. ▶

De mest inkarnerede "arkitekturister" er begyndt at tage på små pilgrimsture til rasteplasser på det norske højfjeld.

De snørlede veje op til Trollstigen har været en turistmagnet, siden det blev åbnet i 1936. Her kommer der over 100.000 store Stigfossen-biler, som kommer fra byerne og buldrer ned mod Isterdalen. Arkitekt: Reiulf Ramstad arkitekter

SE VIDEO PÅ gode-rum.dk

FAKTA

NATIONALE TURISTVEJE I NORGE

- Statens Veivassen i Norge arbejder på at anlægge 18 enestående vejstrækninger, som vil udgøre turistattraktionen Nationale Turistveje. Projektet skal få flere turister til at holde ferie i Norge. Målet er at styrke erhvervslivet og bosætningen, ikke mindst i yderdistrikterne.
- Turistvejene strækker sig over i alt 1.600 kilometer og varierer i længde fra 27 til 194 kilometer. Halvdelen af strækningerne ligger langs kysten, mens den anden halvdel er præget af fjord og fjeld.
- Vejene får nye rastepålder, udsigtspunkter og toiletbygninger, og de tilrettelægges med henblik på turisme. Materialerne kan være beton, stål, glas eller træ, alt efter omgivelserne og formålet.
- Se mere på www.gode-rum.dk
- www.turistveg.no

Det er noget ganske særligt at kunne gøre holdt midt i naturen. Vi har overnattet i et postkort.

JORG NIEMEGEN FRA NEDERLAND

Efter mange år med midlertidige toilet-faciliteter har færgeskjænen i Lingsø flået denne lille "lufa", som er tegnet af Knut Hjeltnes Arkitekter. De beroligende træmøbler og støvrammede lys giver venteløbet til en helt ny oplevelse.

– Det er noget ganske særligt at kunne gøre holdt midt i naturen. Vi har overnattet i et postkort, siger han og påstår, at han glæder sig til de bugetede veje over mod Vestlandet.

Det kan nemt blive en lang tur. Ikke mindst fordi, der er så mange steder, som lokker dig til at stoppe et øjeblik. Bare en kilometer længere fremme kan du gå nogle meter ud på en lille betonrampe og pludselig få en udsigt både opad og ned over dalen, som du ellers skulle have lejet en helikopter for at se. Og oppå eller nedaf kan turistbusser standse og lade passagererne spadseres og på nemme kilometer ad en afmærket sti gennem det nøgne højfjeld. Her kan de også kigge gennem den tre meter høje kampesten, hvor kunstneren Knut Wold har skåret et firkanter hul, som indrammer den helt særlige udsigt.

ROADMOVIE-TURISMEN I NORGE vil blive markedsført i stor stil fra næste efterår. Turisterhvervet er landets tredjevigtigste efter fiskeri og olie. Men konkurrencen om gæsterne er hård. Og inden 2020 skal 18 vejstrækninger være omdannet til særlige turistveje og internationale turistattraktioner. Arkitektur, design og gode materialer er vigtige virkemidler, når man vil gøre norske veje en omvej værd. Det gælder for eksempel den majestætiske udkigsplatform ved Stegastein. Her trosser turistene både tyngdekraften og højdeskrækken og vandrers ud ad en "halv bro" af limtræ, så de med ét befinder sig ude i luften over Aurlandsfjorden. Da er det, at dimensionerne i landskabet virkelig går op for én. ■

BILDE: JENSSEN

▲ Limtræet fra Moelven gør udsigtspunktet ved Stegastein højt over Aurlandsfjorden til en luftig oplevelse. Arkitekt: Todd Saunders, Saunders & Wilhelmson.

◆ Sidst på foråret åbnede et nyt anlæg ved Gudbrandsjøvet med bro over kløften, erhvervs- og servicebygninger samt ny parkeringsplads. Det skal give folk en større oplevelse af kløften, samtidig med at man undgår, at terrænet bliver skadet af de mange gæster. Arkitekt: Jensen og Skodvin.

